

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

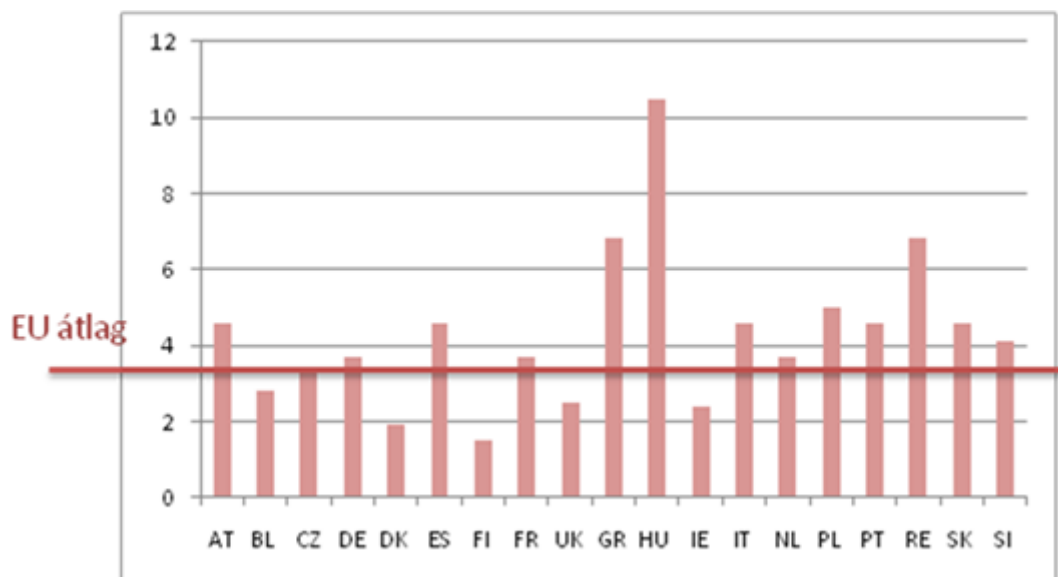
SZÉLL KÁLMÁN TERV
BÜROKRÁCIA-CSÖKKENTŐ PROGRAM I.

Budapest, 2011. április

Helyzetkép

A magyarországi vállalatokat drámaian magas bürokrácia sújtja. Magyarországon az adminisztrációs terhek a GDP 10,5%-ára, mintegy 3000 milliárd forintra rúgnak, szemben az uniós átlag 1000 milliárd forinttal, amely a GDP 3,8%-a. Ez azt jelenti, hogy **egy magyarországi vállalkozás bürokratikus költségei évente körülbelül 3.000.000** forintnak felelnek meg, a vállalatvezetők számára egy évben átlagosan 65 órát jelent a különböző adminisztratív feladatok ellátása. Ez a terhelés háromszor magasabb az uniós átlagnál, és kétszer nagyobb, mint a visegrádi országokban.

Ahhoz, hogy hazánk az európai átlagot elérje, **mintegy 2000 milliárd forinttal kell csökkenteni a bürokratikus terheket**. A Széll Kálmán Terv ezt a csökkentést tűzte ki célul 2014-re, a ciklus végére. **A kormány első bürokrácia-csökkentő programja 500 milliárd forintos terhet vesz le a magyarországi vállalkozások válláról**, vagyis a felesleges 2000 milliárd forintos bürokratikus terhelés negyedét.

Az állam által támasztott adatigényeknek való megfelelés a hazai vállalkozások számára akkora költségigénnyel jár, amely **jelentős erőforrásokat köt le** oldalukon – elvonva forrásokat a beruházásoktól, a foglalkoztatás bővítésétől, az innovációtól, a hatékonyság fokozásától. Ezen túlmenően az adatok ellenőrzése, feldolgozása **a közszféra kiadásait is növeli**. **Az adminisztráció ilyen mértékű finanszírozását sem a vállalkozások, sem az állam nem engedheti meg**. A felszabaduló források a közfeladatok ellátásának racionálisabbá tételére, valamint a szabályok betartásának megfelelőbb ellenőrzésére fordíthatók.

A vállalkozásokat sújtó bürokrácia mértéke jelentős versenyképességi hátrány Magyarországra számára. A Világgazdasági Fórum (WEF) versenyképességi indexe (GCI) szerint Magyarország 2002 óta jelentősen hátrébb sorolódott: nyolc év alatt 19 helyet esett vissza. Az állami szabályozás terhe alindexben a 134. helyen szerepel Magyarország, 23 hellyel hátrébb, mint a visegrádi országok átlaga. Ezt az értéket 2006 óta mérik, azóta 56 helyet esett vissza hazánk. A szintén nemzetközi versenyképességi elemzéseket végző svájci IMD összesített rangsora szerint Magyarország a vizsgált nyolc év alatt 12 helyet csúszott hátra.

A vállalkozások üzleti érvényesülésük egyik legfőbb akadályát a kiszámíthatatlanul változó szabályozásban, és a túlzott állami adminisztrációban látják.

A témát vizsgáló hazai kutatások szerint:

- A hazai kis- és középvállalkozások elsősorban a **stabil, kiszámítható** és a mainál alacsonyabb köz- és adminisztratív terhek jellemezte üzleti környezet megteremtését várják a kormányzattól.
- A piaci működés szabályozása gyakran **áttekinthetetlen és túlbürokratizált**. Az összes előírás betartása sokszor az üzletmenetet lehetetlenné tévő költségekkel járna. Ezt az állam részben tolerálni kénytelen, és ennek következménye, hogy a szabályok ellenőrzése következtelenne és kiszámíthatatlanná válik.
- A vállalatvezetők számára **egy évben átlagosan 65 órát jelent** a különböző adminisztratív feladatok ellátása – a teljes munkaidejük több mint 3%-a közvetlenül kapcsolódik az állam gerjesztette papírmunkához.
- Az **adminisztratív terheket a vállalkozók nagyobb problémának tartják, mint a magas adórákat**.
- Az adórendszer működésének adminisztratív költségei a kisvállalkozásokat sújtják elsősorban, **versenyhátrányba** hozva őket a nagyobb cégekkel szemben.

A kormány célja, hogy ezt a helyzetet megváltoztassa, így **Magyarország a kelet-közép-európai régió egyik leginkább vállalkozásbarát országává válhat**, olyanná, ahol a vállalkozások működésének állami szabályozása egyszerű és kiszámítható.

Az adminisztrációs terhek csökkentésében az Európai Unió tagországai is elkötelezettek. Az Európai Unió 2007 márciusában döntött arról, hogy az uniós szabályozásból fakadó terheket 2012-ig legalább 25%-kal csökkenti. Ezen túl felkérte a tagállamokat, hogy határozzanak meg adminisztratív tehercsökkentési célértékeket, valósítsanak meg szigorúan ütemezett stratégiákat a nemzeti jogalkotásból adódó adatszolgáltatási kötelezettségek csökkentésére.

A kormány eddigi adminisztráció-csökkentő lépései

A kormány az elmúlt hónapokban **számos olyan intézkedést hajtott végre**, amelyekkel csökkentette a gazdaságot bénító adóterhelést, egyszerűbbé és átláthatóbbá tette a vállalkozásokra vonatkozó szabályokat. Az intézkedéssorozattal úgy sikerült egyensúlyban tartani a költségvetést, hogy a kormány nem mondott le a növekedést ösztönző eszközökről sem. Mindemellett, a kormány döntései jelezték a magyar gazdaságpolitika szemléletváltását is: **a magyar kis- és középvállalkozások erősítése, segítése került a középpontba.**

Az alábbi konkrét intézkedésekre került sor:

- A foglalkoztatás ösztönzésének egyik fontos eleme a munkavállalással kapcsolatos adminisztráció egyszerűsítése. Az **alkalmi munkavállalás megkönnyítése** a kormány első intézkedéseinek egyike volt: 2010. augusztus 1-jétől az idején- és alkalmi munkavállalás egyszerűsített formában jelenthető be az állami hivatalok felé (27 helyett mindössze 5 adat megadásával). A munkavállalók után egyszerűsített közteherfizetésre van mód, amely napi fix díj.
- A magyar kis- és középvállalkozások versenyképességét jelentősen javította **a társasági adó 10%-ra történő csökkentése**, amely 2011-től egységesen, korlátozás nélkül igénybe vehető – csak az 500 millió forint adóalap felett marad a 19 százalék.
- További könnyítést jelent, hogy a társasági adó feltöltési kötelezettség esetében már a tavalyi évben **a nettó árbevétel limit 50 millió forintról 100 millió forintra emelkedett**. Ezáltal mintegy 15 ezer cégnek nem kellett - a korábbi gyakorlattal ellentétben - december 20-ig megbecsülnie az éves társasági adó mértékét, és az évközi befizetéseket kiegészíteni a tervezett összegre - elegendő lesz 2011 májusáig elkészíteni a társasági adó bevallásukat, és akkor befizetni az adót.
- Az **új, egykulcsos adórendszerben** a munkaviszonyból származó jövedelmek és a külön adózó jövedelmek (például osztalék, árfolyamnyereség, ingatlanátruházásból származó jövedelem) után **egységesen 16 százalékos szja-t** kell fizetni. A munkabér egységes kulccsal történő adóztatása a korábbinál hatékonyabb ösztönzést biztosít a többletjeljesítményre. Ezen túl, a vállalkozások számára további könnyebbséget jelent, hogy a béren kívüli juttatások rendszerébe tartozó leggyakrabban igényelt elemek (étkezési utalványok, üdülési csekk, iskolakezdési támogatás) esetében is egységesedett a fizetendő közterhek mértéke.

- **Több, a vállalkozásokat érintő kisadó kivezetésre került** – így az épület utáni idegenforgalmi adó, a vállalkozók kommunális adója, a nagyteljesítményű személygépkocsik, vízi járművek, légi járművek adója, a vízgazdálkodási termelői érdekeltségi hozzájárulás.
- **A 2011-es évtől kezdődően megszűnt a vállalkozások számára régóta kiemelkedően irritáló NYENYI adatszolgáltatás** (nyugdíj-biztosítási egyéni nyilvántartó adatlap) – a vállalkozások helyette a Nemzeti Adó és Vámhivatal szolgáltatja majd az adatokat a nyugdíjbiztosítási hivatalok számára, 1,6 milliárd forinttal csökkentve a vállalkozói adminisztratív terheket.
- A 2011. január 1-jétől felálló – és a kormány tervei szerint 2013-tól az egyablakos ügyintézés teljes körűen megvalósító – **kormányablakok** eljárását igénybe véve mind szélesebb körben nyílik lehetőség ügyindításra, eljárási költségek megfizetésére, több hatóság engedélyéhez kötött tevékenységek engedélyezésének egyablakos elintézésére.
- **Az építésügyi eljárásoknál is számos egyszerűsítési lépésre került sor:**
 - a beruházásoknál az elvi építési engedély kötelezettsége megszűnt;
 - egyszerűsödött a településrendezési egyeztetési eljárás;
 - a jelentős környezethasználatnak minősülő tevékenységek esetében megszűnt az előzetes vizsgálat, helyette a környezethasználó – ha szükségesnek tartja – előzetes konzultációt folytathat a felügyelőséggel.
- A kereskedő vagy vendéglátó egység ellenőrzésekor ezentúl elég az ellenőrzést követő ötödik munkanap végéig bemutatnia az áruk beszerzési bizonylatait, ha azok épp máshol találhatóak.

Az előterjesztést megalapozó konzultációs folyamat

A Nemzetgazdasági Minisztérium az adminisztrációcsökkentő javaslatok megalapozása érdekében **Adminisztrációcsökkentő Munkacsoportot** hozott létre azzal a céllal, hogy a különböző vállalkozói képviselők, témában érintett állami hivatalok és tárcák közreműködésével az adminisztrációs szempontból jelentős terhet okozó problémákat azonosítsa, majd az azokkal kapcsolatos vitaanyagokat és javaslatokat véleményezze. A munkában részt vevő szervezetek, szervezeti egységek az összes vitaanyagot megkapták írásbeli és szóbeli véleményezésre. A munkamegbeszéléseken elhangzott javaslatok, a vállalkozói szervezetek szakértői és a minisztériumi illetékesek szempontjai beépültek a munkaanyagba.

Az Adminisztrációcsökkentő Munkacsoport négy alkalommal ült össze: 2010. október 22-én, 2010. november 12-én, 2010. december 17-én, valamint 2011. január 12-én.

Az Adminisztrációcsökkentő Munkacsoport tagjai

Minisztériumok és hivatalok képviselői:

NGM Közigazgatási Államtitkárság, NGM Parlamenti és Gazdaságstratégiaért Felelős Államtitkárság, NGM Államháztartási Szabályozási Főosztály, NGM Foglalkoztatásért Felelős Helyettes Államtitkárság, NGM Költségvetésért Felelős Helyettes Államtitkárság, NGM Gazdaságpolitikai Főosztály, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, Közigazgatási Stratégiaért Felelős Helyettes Államtitkárság, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Fejlesztéspolitikai Koordinációért Felelős Államtitkárság, Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, Központi Statisztikai Hivatal.

Külső meghívottak:

Adótanácsadók Egyesülete, ÁFEOSZ, Agrárkamara, AHK, AmCham, Bankszövetség, BCCH, Befektetői Tanács, BKIK, IPOSZ, Joint Venture Szövetség, KISOSZ, Közbeszerzések Tanácsa, MGYOSZ, MKIK, MOSZ, NVMT, OKISZ, VOSZ

Az első bürokrácia-csökkentő program elemei

Az adminisztrációs tehercsökkentési program célja a vállalkozások adminisztrációs költségeinek és kockázatainak radikális csökkentése.

A Széll Kálmán Terv alapján létrehozott első bürokrácia-csökkentő program elemei:

- Konkrét intézkedések a vállalkozói adminisztrációs költségek **500 milliárd forintos csökkentésére.**
- A vállalkozások adminisztrációjának alacsony szintjét megőrző **rendszer működtetése 2012-től.**

A program céljai:

- Az uniós átlag háromszorosára rúgó adminisztratív költségek, valamint a versenyképességet kiemelt mértékben rontó adminisztratív teher szint csökkentésével **mintegy 500 milliárd forint megtakarítás elérése a vállalkozások számára.**
- **Felzárkózás az EU vezető tagállamaihoz** az üzleti környezet minősége tekintetében, valamint a régió éllovasi pozíciójának megszerzése. A kormány célja, hogy a

kisvállalkozások külső szakértő nélkül is képesek legyenek eleget tenni adatszolgáltatási kötelezettségeiknek.

- A jogkövető magatartás üzemgazdaságossá tétele.

A vállalkozások adminisztrációjának alacsony szintjét megőrző rendszer beindítása

A vállalkozások adminisztrációs költségeinek csökkentése csak akkor hoz maradandó eredményeket, ha kiépülnek azok a garanciális mechanizmusok, amelyek biztosítják, hogy a bürokrácia ne termelje újra önmagát. Olyan jogalkotási és jogalkalmazási gyakorlatot kell kiépíteni, amelyik megelőzi az adminisztrációs terhek növekedését. Egyrészt csökkenteni kell az adminisztrációt növelő javaslatok kidolgozásának ösztönözöttségét, másrészt megfelelő intézményi mechanizmusokkal biztosítani kell, hogy a vállalkozások adminisztrációs tereit növelő intézkedések ne lépessenek hatályba, ilyen jogalkalmazási gyakorlatok ne terjedhessenek el. **A vállalkozások adminisztrációjának alacsony szintjét megőrző rendszer 2011. augusztus 31-ig kiépül, és 2012-től megkezdí működését.**

A kidolgozandó intézkedések céljai:

- A mikro- és kisvállalkozások, illetve a nagyvállalatok árbevételhez viszonyított adminisztrációs teherszint közötti különbség jelentős csökkentése a jelenlegi 18-szoros eltérés harmadára. El kell érni, hogy egy család megélhetését biztosító **kisvállalkozás adminisztrációs feladatait külső segítség nélkül el tudja látni.**
- A vállalkozások növekedését gátló, azt **ellenőztönző adminisztratív korlátok oldása.**
- A közép-európai **térség legversenyképesebb üzleti környezetének létrehozása.**

Az intézkedések kidolgozását a következő hét alapelv vezérli:

1. **Irritáció csökkentése** - a vállalkozások vezetőit és tulajdonosait különösen irritáló adminisztrációs gyakorlat visszaszorítása.
2. **Kockázat csökkentése** - a teljesíthetetlen vagy életszerűtlenül szigorú szabályok társadalmi költsége jelentős, amely végső soron a gazdasági tevékenység felhagyására vagy szürke zónában való megszervezésére ösztönöznek.
3. **Stabilitás, megbízhatóság** - az adminisztrációs költségeket előíró szabályok kiszámíthatatlanságának megszüntetése.
4. **Kifehérítés** – a szürke szektorban működő informális gazdaság megfelelő szabályozással a legális szférába terelhető, amely a vállalkozónak biztonságot és fejlődési lehetőséget, a

vevőknek, szállítóknak, alkalmazottaknak legális és kikényszerítő szerződéseket, az államnak pótlólagos bevételeket és legitimitásának erősödését kínálja.

5. **Foglalkoztatás** – a kormány egyik fő célja új, adózó munkahelyek teremtése. Ennek érdekében az adminisztrációcsökkentés során kiemelt hangsúlyt fordít a foglalkoztatás adminisztrációs terheinek csökkentésére, a foglalkoztatási szempontból kiemelkedően fontos – munkaerőigényes vagy alacsonyan képzeteket alkalmazó - gazdasági szektorok egyedi adminisztrációs gyakorlatának egyszerűsítésére.
6. **Pozitív költségvetési hatás** – olyan intézkedésekre van szükség, amelyek összességében nem csökkentik a költségvetési befizetéseket, nem borítják fel az államháztartás likviditását, csökkentik az állam működési kiadásait, javítják a vállalkozások közteljesítési morálját.
7. **Biztonság és rendezettség** – a bürokrácia egyszerűsítése nem veszélyezteteti a gazdasági működés biztonságát, a vállalkozásokon belüli és a vállalkozások közötti viszonyok kiszámíthatóságát. Az egyszerűsítés nem a vállalkozásokkal szemben támasztott társadalmi elvárások csökkentését, hanem azok életszerűbb, kiszámíthatóbb és célratörőbb – összességében rendezettebb – érvényesítését kell, hogy szolgálja.

Konkrét intézkedések

A kormány első lépésként az alábbi öt területen fogalmaz meg konkrét intézkedéseket:

1. Adófizetések és bevallások módjának egyszerűsítése;
2. Könyvvizsgálói kötelezettség eltörlése a kisebb vállalkozásoknál;
3. Kormányzati döntéshozatalt támogató kötelező adatszolgáltatások, nyilvántartások vezetése;
4. Hatósági bírságolás a vállalkozások számára követhető, betartható és kevésbé irritáló gyakorlatának kidolgozása;
5. A foglalkoztatás adminisztrációjának csökkentése.

1. Adófizetések és bevallások módjának egyszerűsítése – 15,2 milliárd forintos megtakarítás

- Adófolyószámlák számának 50%-kal történő csökkentése – 0,5 milliárd forint

75, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) által vezetett adószámla megszűnik (jelenleg összesen mintegy 140 adószámlát vezet a NAV). Egyszerűbbé válik a vállalkozók számára az adószámlák követése és az ezekre történő utalás.

- Átutalások egyszerűsítése – 8 milliárd forint

A jövőben egyetlen átutalással tudják a vállalkozók kötelezettségeiket rendezni az állam felé.

- Adóbevallások gyakoriságának csökkentése – 6,7 milliárd forint

Összevonásra kerül hat adónem (szakképzési hozzájárulás, innovációs járulék, rehabilitációs hozzájárulás, játékadó, agrártermelési költség, cégautó adó) fizetési határideje. A kormány egyetlen időpontot jelöl ki a bevallásokra a jelenlegi, összesen 34 bevallás helyett. (A ráfordítás-csökkenés a szakképzési hozzájárulás esetében 2,5 milliárd, a rehabilitációs hozzájárulás esetében 0,5 milliárd, az innovációs járulék esetében 0,4 milliárd és a cégautóadó esetében 3,3 milliárd forintot jelent.

2. Könyvvizsgálói kötelezettség eltörlése a kisebb vállalkozásoknál – 5,6 milliárd forint megtakarítás

A kötelező könyvvizsgálói értékhatár 200 millió forintra történő emelésével több mint 17.000 kis- és középvállalkozás mentesülne évente 350-400.000 forint könyvvizsgálói díj alól. 2014-től az értékhatárt 300 millió forintra emelésével további 7000 vállalkozás számára jelentene költségcsökkenést.

3. Gazdasági, társadalmi, kormányzati döntéshozatalt támogató kötelező adatszolgáltatások, nyilvántartások vezetése – 31,7 milliárd forint megtakarítás

- Hatósági adatbázisok egymáshoz igazítása – 16 milliárd forint

A tárcák és az egyes hivatalok kezelésben álló hatósági adatbázisok egymáshoz igazításával elkerülhető számos, vállalkozásokat érintő adatszolgáltatási kötelezettség.

- Vállalkozókat terhelő adatszolgáltatás végrehajtási kereteinek meghatározása – 0,5 milliárd forint

Az intézkedés nyomán csökken a vállalkozásokat érintő adatszolgáltatások idő és költségráfordítása, megszűnik az indokolatlan párhuzamosság, javul a hatékonyság.

- A NAV és a TB szervek adatigénye közötti átfedések megszüntetése – 15,2 milliárd forint

Feleslegessé válnak azok a járulékos adatlapok, melyek az egészségbiztosítási ellátás igénybevételekor kitöltendőek (pl.: táppénz, GYED, TGYÁS, stb.).

4. Hatósági bírságolás a vállalkozások számára követhető, betartható és kevésbé irritáló gyakorlatának kidolgozása – 7 milliárd forint

A vállalkozások számára átláthatóvá válik a szabályozás, pontosan megismerik, milyen előírás vonatkozik rájuk, ezek megsértése milyen jogkövetkezéssel jár, és ki ellenőrzi a betartásukat. A jogkövető magatartás megkönnyítésével és a vállalkozói tevékenység kifehéredésével a GDP 0,1-0,2%-os többletnövekedése érhető el.

5. A foglalkoztatás adminisztrációjának csökkentése - 45,7 milliárd forint megtakarítás

- Munkavállaláshoz kapcsolódó adatbejelentési kötelezettség egyszerűsítése – 5 milliárd forint

A jelenlegi 23 adat helyett egyetlen adattal (pl. az adószámmal) bejelenthető legyen a munkavállaló. A többi adat az egységes kormányzati adatbázisból elérhető lenne.

- Egyéni járulékszámítás kialakítása – 19,2 milliárd forint

A jelenleg formális, a munkavállalók számára valódi biztosítékot nem jelentő adatszolgáltatást megszünteti. Az intézkedés az egyéni járulékszámítás kialakításával feleslegessé teszi a havi kimutatást a munkabérről és az azzal összefüggésben kifizetett közterhekről és járulékokról. Az egyéni járulékszámítás kialakításával mindenki egyébként is nyomon tudja követni majd, hogy a munkáltató bejelentette –e, és befizette –e utána az adóelőleget és a járulékokat.

- Egyszerűsített foglalkoztatás közterhének számítása – 3,4 milliárd forint

Egyszerűsített foglalkoztatás esetén a munkavállalók munkabérével összefüggő juttatásaival és munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos dokumentáció egyszerűsítése.

- Üzemi tanács opcionálissá tétele – 80-100 millió forint

Az intézkedéssel megszűnik a munkavállaló valós védelmét ellátni nem tudó, vállalatvezető idejét rabló kötelezettség.

- A munkavállaló felvételének megkönnyítése és az elbocsátással kapcsolatos követelményeknek a vonatkozó alkotmányos elvárásokban rögzítettek szerinti meghatározása – 16 milliárd forint

Az intézkedés célja, hogy a mikro- és kisvállalkozások a lehető legkönnyebb módon vehessenek fel és bocsáthassanak el munkavállalót. A lehető legegyszerűbb felvételi eljárás mellett a jelenleg taxatív felmondási indokok bővítésével a jövőben nem kell valamilyen „negatív” tartalmú értékítéletet szülő nyilatkozatot kiállítania a munkáltatónak, amely vagy a munkavállaló képességire vagy a munkáltató gazdasági működésének eredményességére kell, hogy vonatkozzon. A felmondási indokok alátámasztása a vállalkozásoktól komoly és mindkét félre nézve méltánytalan erőfeszítéseket igényel, amelynek társadalmi hasznossága kétséges.

- Kárfelelősség kockázatának csökkentése – 2 milliárd forint

Az intézkedés célja, hogy a munkáltató mentesüljön ésszerűtlen esetekben a kárfelelősség alól, melyek közvetlenül nem kapcsolódnak a munkavégzéshez.

- Munkaidő adminisztrációjának rugalmassá tétele – irritációcsökkentő lépés

A munkaidő beosztás szabályai jelenleg igen bonyolultak, főként egy hektikus munkavégzést igénylő kisvállalkozásnál. A foglalkoztatást jelentősen javítaná, ha a mikro- és kisvállalkozásoknál a munkavállalót csak a heti 48/60 órás, napi 12 órás munkaidőkeret kötné, amelynek felhasználásáról a két fél szabadon egyezik meg – éves munkaidő keret mellett. Az intézkedés feleslegessé teszi a rendkívüli munkavégzés elrendelését és rugalmassá teszi a pihenőidő kiadását, csökkentve az adminisztrációs kötelezettség irritációs hatását.

- Munkaidő-beosztás szabályainak módosítása – 0,5%-os foglalkoztatás javulás, 50 ezer új, legális munkahely

Felülvizsgálatra kerülnek az éjszakai és hétvégi bérpótlék, a végkielégítések és a felmondási idő csökkentésének lehetőségei, valamint a folyamatos üzemű vállalkozásoknál az 5,5 munkanapos munkahét bevezetése.

- Képesítési követelmények csökkentése – 1%-os foglalkoztatás javulás, 100 ezer új, legális munkahely

Eltörlésre kerülnek számos munkakör gyakorlása esetében a felesleges képesítési követelmények. Az intézkedés ezáltal lehetőséget biztosít a szakképzetlen munkavállalóknak és a munkakör olcsóbb betöltésére a vállalkozónak, mivel a garantált bérminimumot csak a szakképzettséggel rendelkezőknek kell megfizetnie.

Az első javaslatcsomag összesen 105 milliárd forint vállalkozói ráfordítás megtakarítást eredményez, amelyhez a szükséges jogszabályi háttérrel a kormány 2011. június 30-ai határidővel megteremti. A Széll Kálmán Terv első bürokrácia-csökkentő programjának **második, 400 milliárd forintos javaslati csomagját 2011. augusztus 31-éig** kell a kormánynak az Országgyűlés elé terjesztenie.

Az intézkedések várható hatásai

A konkrét intézkedések hatására összesen **500 milliárd forinttal kevesebb adminisztrációs költség sújtja** majd a magyar vállalkozásokat, valamint feláll a vállalkozások adminisztrációjának alacsony szintjét megőrző, az adminisztrációs költségek újratermelődését megelőző rendszer. Az adminisztrációcsökkentő lépések hatására **a GDP 1,25-1,30%-os növekedése** várható.

A fenti konkrét eredményeken túl az adminisztrációcsökkentő intézkedések komoly pozitív hatással bírnak a magyar vállalatok és az egész nemzetgazdaság versenyképességére is. Az adminisztrációs költségek jelentős csökkentése fontos lépése annak, hogy **Európa legversenyképesebb országait utolérjük, régióinkban pedig visszazerezzük vezető helyünket.**

Az adminisztrációcsökkentés mérsékli azt a kockázatot, amelyet az államműködés jelent a vállalkozások számára. **Az egyszerűsítés, a kiszámíthatóság megteremtése energiákat szabadít fel a vállalkozásoknál, amelyet fejlesztésre, bővítésre fordíthatnak.** A kevesebb adminisztráció azt is jelenti, hogy csökken a magyar vállalkozások nemzetközi költséghátránya, így pénz szabadul fel növekedésre, új munkahelyek létrehozására. Mindezek mellett, az adminisztrációs költségek csökkentése hozzájárul ahhoz, hogy **Magyarország mint potenciális telephely jobb megítélés alá essen,** ami több működő tőke befektetést hozhat, javítva az ország gazdasági, pénzügyi megítélését.

Ha a szabályok egyszerűek, kiszámíthatóak és betarthatóak, **növekszik a tisztességes érvényesülés lehetősége.** Ma Magyarországon a vállalkozók 91%-a gondolja úgy, hogy az

adórendszer bünteti a tisztességes magatartást. Az adminisztráció csökkentésével azok kerülhetnek előtérbe, akik tisztességesen akarják végezni a dolgukat: a vállalkozások nem abban versengenek, hogy ki tud jobban kibújni a szabályok alól, hanem hogy ki tud jobb terméket vagy szolgáltatást előállítani.

Az intézkedések az állam és a vállalkozások közötti bizalom helyreállítását szolgálják. Az egyszerű szabályrendszer megteremtése a Kormány és a vállalkozások közötti szövetség megújításának szimbolikus lépése: a szabályokat betartani akaró többség és nem az ügyeskedő kisebbség viselkedésére épülnek a szabályok. A bizalom megerősödése egyrészt hitelesebbé, így gyorsabban érvényesülővé teszi a Kormány gazdaságpolitikáját, másrészt növeli a vállalkozók motivációját, hogy működésüket legálisan szervezzék, törekedjenek a fejlesztésre, az újításra, a növekedésre.

A kormány adminisztrációcsökkentő intézkedései nyomán **javul a hazai vállalkozások versenyképessége.** Az adminisztrációs kötelezettségek tartalmának életszerűbbé tételével a vállalkozások jobban azonosulhatnak a szabályozással, nem érezve idegennek és céltalannak az állam adatlignényét. Az intézkedések erősítik az állam és a vállalkozások közötti bizalmat, a tisztességes érvényesülés lehetőségébe vetett hitet.

A munkajogi szabályozás rugalmasabbá tételével **a munkaerőpiaci kilátások javulnak: könnyebbé válik a foglalkoztatás,** a munkavállaló és a munkáltató hatékony munkavégzésben való érdekeltsége emelkedik. A vállalkozások nem termelő kiadásainak csökkenésével párhuzamosan jelentősen nőhet a termelékenységük, valamint a legális foglalkoztatás is.

Táblázat a konkrét intézkedésekről

javaslat	Intézkedés	Számszerű becsült hatás	Megjegyzés
Átutalások egyszerűsítése, adószámlák számának csökkentése	Egy utalással több adó- és járulékfizetési kötelezettség teljesíthetővé tétele.	8 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	Biztosítsunk lehetőséget az ügyfelek számára az ügyintézéshez kötődő fizetési kötelezettség egy összegben, egy tranzakcióval történő megfizetésére abban az esetben is, ha több számlára kell teljesíteni a befizetést – például egy utalással lehessen fizetni ÁFA-t és termékdíjat.
	Adófolyószámlák számának 50%-al történő csökkentése	0,5 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	A Magyar Államkincstár a NAV adóztatási tevékenységéhez kapcsolódóan mintegy 140 külön számlát vezet. Egyes adónemek esetében külön-külön számlára kell utalni az adót, a késedelmi pótlékot és a bírságot – ilyen bonyolult rendszer figyelemmel kísérése a vállalkozásoktól nem várható el. Bár a előző javaslat alapján egy utalással lehetne az összegeket elutalni, de az adózóknak továbbra is mellékelniük kell azt az analitikát, amelyre az utalást szánja. Ezért a számlaszámok csökkentése továbbra is kiemelt feladat.
Adóbevallások gyakoriságának csökkentése	6 adónem (a szakképzési hozzájárulás, az innovációs járulékos, a rehabilitációs hozzájárulás, a játékadó, az agrártermelési költség, valamint a cégautó adó) éves fizetési kötelezettséggé alakítása, ahol a bázis év az előző év, a fizetési kötelezettség pedig február 25.	szakképzési hozzájárulás: 2,5 milliárd forint , rehabilitációs hozzájárulás 0,5 milliárd , innovációs járulékos 0,4 milliárd , cégautóadó 3,3 milliárd , vállalkozói ráfordítás csökkenés. (a többi nem becsülhetően alacsony)	Költségvetés és az egyes alapok szempontjából is biztosabb bevételt tesz lehetővé már az év első felében. Az intézkedés a költségvetés bevételi oldalának sérelme nélkül, az elkülönített állami pénzalapok likviditásának biztosítása mellett hajtható végre.
Könyvvizsgálói kötelezettség	A kötelező könyvvizsgálati értékhatár 100 millió forintról 200 millió forintra történő emelése több mint 17.000 vállalkozás mentesítene a kötelezettség alól 2012-2013-as években. 300 millió forintos értékhatár kitűzése 2014-től.	5,6 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	17.000 vállalkozás mentesülne évente 350-400.000 Ft. könyvvizsgálati díjtól. 2014 után az értékhatár 300 millió forintra emelhető, így az intézkedés adminisztratív tehercsökkentés hatása 7,5 mrd Ft-ra nő, és a kötelezettek száma további 7.000-el csökkenne.
A NAV és a TB szervek adatigénye közötti átfedések megszüntetése	Ki kell alakítani a NAV és OEP együttműködési kereteit, annak érdekében, hogy az egészségbiztosítási ellátásokhoz szükséges adatokat az NAV szolgáltatassa munkáltatók által a munkabér juttatásokkal összefüggő adókról, járulékokról megküldött bevallások (ún.08-as)	15,2 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	Az egészségbiztosítási ellátásokhoz szükséges adatokat a vállalkozások helyett a NAV szolgáltatathatná a havi járulékbemutatók alapján. Ennek megvalósulásával feleslegessé válnak azok a járulékos adatlapok, melyek az egészségbiztosítási ellátás igénybevételekor (pl.: táppénz, GYED, TGYÁS stb.) kitöltendőek.

	alján. Az ellátások megállapításához szükséges időközöket hozzá kell igazítani a bevallások feldolgozásához.		
Gazdasági, társadalmi, kormányzati döntéshozatalt támogató kötelező adatszolgáltatások, nyilvántartások vezetése	A közigazgatás adatigényeiről szóló áttekintés elkészítése, párhuzamos adattartalom teljes kiszűrése - az adattartalomban bekövetkező változásokat csak egy nyilvántartást vezető szervezethez kelljen bejelenteni.	16 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	Jelenleg a hatósági adatbázisok egymáshoz nem, vagy csak rendezetlenül igazodnak, jelentős átfedésekkel - a hatóságok együttműködése a kötelező adatszolgáltatás információin alapulva valósulhatna meg.
	A statisztikai adatgyűjtések elektronizálása, az egyes adatigények közötti átfedések csökkentése - az adatok hasznosulása, a vállalkozói illetve kormányzati költségek, valamint az indokolt adatigények kielégíthetőségének figyelembevételével.	0,5 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	Csökkenne a vállalkozásokat érintő adatszolgáltatások idő és költségráfordítása, megszűnne az indokolatlan párhuzamosság, javulna a hatékonyság.
Hatósági bírságolás a vállalkozások számára követhető, betartható és kevésbé irritáló gyakorlatának kidolgozása	A hatósági eljárásrend javítása érdekében felülvizsgálatra kerül a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény a hatóságok ellenőrzésinek összehangolásának lehetőség szerinti biztosítása, az ellenőrzési terv készítésére vonatkozó kötelezettség előírása és a bírságolási keretszabályok meghatározása érdekében.	4 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	A vállalkozások számára átláthatóvá válik a szabályozás, azzal, hogy <ul style="list-style-type: none"> • pontosan milyen előírások vonatkoznak rájuk, • megsértésüknek mi a jogkövetkezménye, • megtartásukat ki ellenőrizheti.
	Áttekintés készítése a hatósági határozatok nyilvánossá tételének lehetőségeiről és kereteiről		A vállalkozások bizonytalanságai, üzleti kockázatai nőnek, ha nem egyértelmű, hogy a jogkövetésnek mi a hatóságok által megkövetelt módja.
	A bírságolási rendszer anyagi jogi szabályozásának felülvizsgálata annak érdekében, hogy a vállalkozásokat csak a jogsértés súlyával arányosan büntethessék meg a hatóságok, és lehetőség szerint a vállalkozás méretét is vegyék figyelembe a bírság összegének meghatározása során.		A jogkövető magatartás megkönnyítésével, a vállalkozások tevékenységének kifehéredésével várhatóan a GDP 0,1-0,2%-többletnövekedése prognosztizálható 4-5 éves távon.
Jobb és hatékonyabb hozzáférés biztosítása a számon kérhető jogszabályokhoz	Biztosítani kell a minden vállalkozás számára kötelező általános előírások, valamint az egyes tevékenységekre jellemző speciális kötelezettségek áttekinthetőségét és elektronikus úton történő kereshetőségét.	3 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	

Foglalkoztatás állam felé történő adminisztrációjának csökkentése	A jelenlegi 23 adat helyett egyetlen adattal (pl. az adószámmal) bejelenthető legyen a munkavállaló.	5 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	Az összes egyedi és változatos azonosítót kizárná az ügyfél és a hatóság közötti adatforgalomból – jelentősen megkönnyítve a hatóságok és hivatalok belső munkáját is. Ez az intézkedés igényli egy közös állami adatbázis létrehozását.
	A munkabérről és az azzal összefüggésben kifizetett közterhekről és járulékokról szóló kimutatás kinyomtatásának opcionálissá tétele azzal, hogy a munkavállaló kérésére ki kell adni továbbra is (havonta, vagy ad-hoc), és amelyet a munkáltató nem tagadhat meg.	19,2 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	Egy jelenleg formális, a munkavállalók számára valódi biztosítékot nem jelentő adatszolgáltatás megszüntetése. Az egyéni járulék számlák kialakításával mindenki egyébként is nyomon tudja követni majd, hogy a munkáltató bejelentette –e, és befizette –e utána az adóelőleget és a járulékokat.
	Egyszerűsített foglalkoztatás esetén a munkavállalók munkabérével összefüggő juttatásaival és munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos dokumentáció egyszerűsítése	3,4 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	Az egyszerűsített foglalkoztatás sajátossága, hogy a munkavállalót akár rövid időn belül újra alkalmazza a munkáltató, a beléptetés és kiléptetés szinte mindennapos adminisztratív teendők – az intézkedéssel a vállalkozások által készítettendő a munkabér juttatásokkal összefüggő adókról, járulékokról megküldött bevallások (ún.08-as) havi kitöltése válna egyszerűbbé, valamint a munkaviszony megszüntetésekor kiadandó dokumentumokat ésszerű határidővel – akár hosszabb, havonkénti időszakban – kellene csak kiadni.
	A munkavállalók érdekképviseleti lehetőségét biztosító szabályozás ésszerűsítése - üzemi tanácsok alakításának opcionálissá tétele, az üzemi tanács alakítására vonatkozó kötelezettség megszüntetése, a szakszervezetek és az üzemi tanácsok tevékenysége közötti átfedések megszüntetése.	kb. 80-100 millió forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	Már 15 fős munkavállalói létszám fölött kötelező az üzemi tanács megválasztása kötelező. Ezzel a munkavállaló valós védelmét ellátni nem tudó, vállalatvezető idejét rabló intézkedést szüntetnénk meg.
	Mikro- és kisvállalkozás a lehető legkönnyebb módon vehessen fel és bocsáthasson el munkavállalót.	16 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	A lehető legegyszerűbb felvételi eljárás mellett a jelenleg taxatív felmondási indokok bővítésével a jövőben nem kell valamilyen „negatív” tartalmú értékítéletet szülő nyilatkozatot kiállítania a munkáltatónak, amely vagy a munkavállaló képességire vagy a munkáltató gazdasági működésének eredményességére kell, hogy vonatkozzon. A felmondási indokok alátámasztása a vállalkozásoktól komoly és mindkét félre nézve méltánytalan erőfeszítéseket igényel, amelynek társadalmi hasznossága kétséges – a jogellenes munkaviszony-megszüntetés anyagi következményei nagyrészt attól függnek, hogy a tárgybani per mennyi

			ideig tart.
	Munkáltató kártérítési felelősségére vonatkozó keretek meghatározása a munkavállaló irányában.	2 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	Így a munkáltató mentesülne ésszerűtlen és irracionális esetekben a kárfelelősség alól - amelyek a munkavégzéssel csak áttételesen kapcsolatosak.
	Felesleges, adminisztrációs teher nélkül, napi és heti munkaidőkeret kösse a vállalkozót: a megrendelésállomány változása okán ne kelljen rendkívüli munkavégzést elrendelniük, ha a mindenféle pihenőidőt más időpontban egyébként ki tudják adni.	irritáció csökkentő intézkedés	A munkaidő beosztás szabályai jelenleg igen bonyolultak, főként egy hektikus munkavégzést igénylő kisvállalkozásnál. A foglalkoztatást jelentősen javítaná, ha a mikro- és kisvállalkozásoknál a munkavállalót csak a heti 48 / 60 órás, napi 12 órás munkaidőkeret kötné, amelynek felhasználásáról a két fél szabadon egyezik meg – éves munkaidő keret mellett.
	Munkajogviszonnyal kapcsolatos munkavállalói jogok felülvizsgálata különösen a kkv-k esetében (éjszakai, hétfégi bérpótlék csökkentése illetve megszüntetése, végkielégítések és a felmondási idő csökkentése, folyamatos üzemű vállalkozásoknál az 5,5 munkanapos munkahét lehetővé tétele).	0,5%-os legális foglalkoztatás javulás 50 ezer új, legális munkahely	Végkielégítések csökkentése: a környező országokkal összevetve különösen a 10 év feletti munkaviszonnyal rendelkezők elbocsátása költséges: HUN – 21,7 hét, ROM – 13 hét, CZ – 13 hét, SK – 13 hét. Fizetett szabadságok csökkentése: a közvetlen versenytárs országokban életkortól függetlenül 20-25 munkanap, nálunk életkortól függően 20-30 munkanap. Éjszakai bérpótlék: 15-40% (CZ – 10%, SK – 20%, AT – 17%) Túlóra pótlék: 50% (CZ – 10%, SL – 25%, SLO – 30%)
	Tevékenység vagy munkakör gyakorlásához szükséges képesítési követelmények teljes áttekintése és minimalizálása.	1%-os legális foglalkoztatás javulás 100 ezer új, legális munkahely	Szakképzetlen munkaerő sok munkakörökben - a magas kötelező minimálbér miatt - gazdaságosan nem foglalkoztatható (vagyis még a saját bérköltséget sem termeli ki). Ugyanakkor rendkívül sok területen állami követelmény, előírás OKJ-s képesítés (ezáltal lehetővé válik, hogy ne a "garantált bérminimum"-ot fizessék ki és olcsóbbá váljon alkalmazni) olyan munkakörökre is, ahova akár nyolc általánossal rendelkező ember betanítható lenne a vállalkozók által.
	Összesen (minden intézkedés esetén a maximális egyszerűsítési tartalom mellett):	105,2 milliárd forint vállalkozói ráfordítás csökkenés	Pótlólagos munkahelyteremtés hatásait nem becsülve.